

Nr. 2ra-503/16
21.04.2016

**Domnului Alexandru Tănase
Președintele Curții Constituționale a RM**

Prin prezenta, în baza încheierii din 20.04.2016, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, vă expediază cererea lui Balan Mihail privind sesizarea Curții Constituționale, în vederea examinării constituționalității art.900 Cod civil.

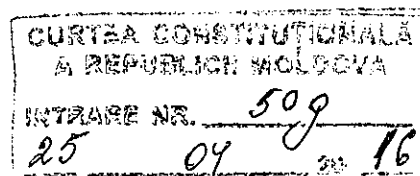
Anexă: copia cererii de sesizare, copia încheierii din 20.04.2016 și cauza civilă nr.2ra-503/16.

Cu respect,

**Președintele Interimar al Colegiului civil,
comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție**

Ex: T.Bradu

Iu.Sîrcu

d-lui Petru URSACHE
Președintelui Interimar al Curții
Supreme de Justiție al RM

Curtea Supremă de Justiție		
Secția scrisorilor și audierii - II		
Nr. de înregistrare: 18/18		
18	04	2016

Dosar nr.2ra-503/16

CERERE

Subsemnatul, Mihail Balan, intimat în cauza civilă nr.2ra-503/16 în temeiul art.135 din Constituție al RM și prevederile Hotărârii Curții Constituționale al RM nr.2 din 09 februarie 2016, iar obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia (în cazul în care nu este ridicată de către instanța de judecată din oficiu, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei și nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate prin prezenta solicit instanței de judecată:

- *A admite prezenta cerere ;*
- *A sesiza Curtea Constituțională în vederea verificării constituționalității art.900 din Codul civil,potrivit sesizării mele care se anexează cu emiterea unei încheieri în acest sens.*

Motivele de fapt și drept ale cererii sunt următoarele :

1. În procedura Colegiului Civil,Comercial si de Contencios Administrativ al Curtii Supreme de Justitie al RM se află spre examinare cererii de recurs inaintată de SRL LAL impotriva Deciziei Colegiului Civil al Curții de Apel din 09 decembrie 2015.
2. Litigiul constă în faptul evacuării SRL LAL cu toate bunurile de pe proprietatea mea lotul de teren cu suprafața de 0,0423 ha număr cadastral 0100311.327 pe care recurentul î-l ocupă abuziv și obligarea SRL LAL de a nu pune obstacole în folosirea proprietății lotului de teren cu suprafața de 0,0423 ha număr cadastral 0100311.327.
- Prin Hotărârea Judecătorei sectorului Ciocana mun.Chișinău din 20 decembrie 2014 cererea de chemare în judecată s-a respins.
- Instanța de fond, a aplicat prevederile art. 900 din Codul Civil al RM care prevede *Dacă bunul închiriat, după ce a fost predat locatarului, este înstrăinat de locator unui terț, acesta din urmă se subrogă locatorului în*

drepturile și obligațiile decurgând din locațiune. a constat că eu am subrogat în drepturi Primăria mun.Chișinău din data încheierii contractului de vânzare-cumpărare nr.433 din 19 februarie 2009 și înregistrării dreptului în Registru Bunurilor Imobile la 19 februarie 2009.

5. Hotărârea Judecătorei sectorului Ciocana mun.Chișinău din 20 decembrie 2014 am contestat-o cu apel.
6. Prin decizia Colegiului Civil al Curții de Apel din 09 decembrie 2015 s-a casat ca ilegală Hotărârea Judecătorei sectorului Ciocana mun.Chișinău din 20 decembrie 2014 și s-a pronunțat o hotărâre nouă prin care acțiunea mea sa admis integral și s-a decis a evacua SRL LAL cu toate bunurile de pe proprietatea mea lotul de teren cu suprafața de 0,0423 ha număr cadastral 0100311.327 pe care î-l ei ocupă abuziv și s-a obligat SRL LAL de a nu pune mie obstacole în folosirea lotului de teren cu suprafața de 0,0423 ha număr cadastral 0100311.327.
7. Decizia Colegiului Civil al Curții de Apel din 09 decembrie 2015 a fost contestată cu recurs de către SRL LAL.
8. Prin încheierea Colegiului Civil al CSJ al RM din 09 martie 2016 recursul a fost declarat admisibil.
9. Prin recursu înaintat, recurenta pretinde, în cadrul soluționării litigiului, să fie aplicate dispozițiile art.900 din Codul civil.
- 10.Potrivit art. 900 din Codul Civil al RM *Dacă bunul închiriat, după ce a fost predat locatarului, este înstrăinat de locator unui terț, acesta din urmă se subrogă locatorului în drepturile și obligațiile decurgând din locațiune.*
- 11.Astfel, dispoziția art. 900 din Codul Civil al RM î-mi restrânge dreptul meu de proprietate garantat de norme constituționale și determinându-l ca unul iluzoriu.
- 12.E de notat faptul că, drept meu de proprietate care include inclusiv dreptul de folosință lotul de teren cu suprafața de 0,0423 ha număr cadastral 0100311.327 se protejează prin art.1 din Primul Protocol adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.
- 13.Este relevant faptul că, potrivit prevederilor art.4 din Constituție, Hotărârile Curții Constituționale nr.55 din 14.10.1999 și Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.17 din 19.06.2000, Convenția constituie o parte integrantă a sistemului legal intern și, respectiv, urmează a fi aplicată ca și orice altă lege cu excepția că prevederile Convenției au prioritate față de restul legilor interne care îi contravin.
- 14.Reamintim că, potrivit art.1 din Primul Protocol adițional la Convenție, orice persoană (...) are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional. În conformitate cu art.46 din Constituție, dreptul la proprietatea privată, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate. Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și

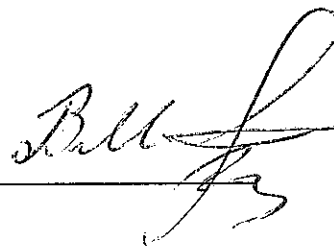
prealabilă despăgubire. Averea dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.

15. Pornind de la cele enunțate consider că art.900 din Codul civil contravine art.46 din Constituție și art.54 din art.46 din Constituție care prevede (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.(4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Cu respect,

18 aprilie 2016

Mihail Balan

Prima instanță: judecătoria Ciocana mun. Chișinău (jud. I. Dutca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, M. Moraru, A. Minciuna)

ÎNCHEIERE

20 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Tamara Chișca-Doneva

Iuliana Oprea

Ion Druță

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "LAL" împotriva deciziei din 09 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Balan Mihail împotriva Societății cu Răspundere Limitată "LAL" cu privire la evacuare și obligarea de a nu crea obstacole în folosirea lotului de teren,

c o n s t a t ă :

La data de 06 august 2014 Balan Mihail a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva SRL „LAL” cu privire la evacuare și obligarea de a nu crea obstacole în folosirea lotului de teren.

Prin hotărârea din 20 decembrie 2014 a judecătoriei Ciocana mun. Chișinău s-a respins acțiunea înaintată de Balan Mihail împotriva SRL „LAL” cu privire la evacuare și obligarea de a nu crea obstacole în folosirea lotului de teren.

Prin decizia din 09 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de Balan Mihail; s-a casat hotărârea din 20 decembrie 2014 a judecătoriei Ciocana mun. Chișinău și s-a pronunțat o hotărâre nouă prin care acțiunea înaintată de Balan Mihail a fost admisă.

La data de 12 ianuarie 2016 SRL "LAL" a declarat recurs împotriva deciziei din 09 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu menținerea hotărârii instanței de fond.

La data de 18 aprilie 2016 Balan Mihail a depus o cerere, prin care a solicitat sesizarea Curții Constituționale cu privire la excepția la neconstituționalitate a art. 900 Cod civil.

Colegiul dispune ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Conform § 79-80 din hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate.

Curtea a menționat că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

Conform § 82-83 din aceeași hotărâre, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor

contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.

Curtea a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, menționează că cererea înaintată de Balan Mihail urmează a fi admisă, deoarece au fost întrunite condițiile indicate supra.

Totodată, ca rezultat al admiterii cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, Colegiul consideră necesar de a suspenda procesul, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.121 alin.(1) CPC, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și până la adoptarea hotărârii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărârii pronunțate se suspendă.

În conformitate cu art. 260 alin. (1) lit.e) CPC, instanța judecătorească este obligată să suspende procesul în cazul ridicării excepției de neconstituționalitate.

Astfel, în temeiul prevederilor normelor legale citate, Colegiul urmează să suspende procesul, în legătură cu ridicarea excepției de neconstituționalitate.

În conformitate cu art. art. 121, 260 alin.(1) lit. e), 263, art. art. 269-270 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se admite cererea lui Balan Mihail privind sesizarea Curții Constituționale.

Se remite Curții Constituționale cererea lui Balan Mihail privind controlul constituționalității art. 900 Cod civil.

Se suspendă procesul în cauza civilă la cererea de chemare de judecată înaintată de Balan Mihail împotriva Societății cu Răspundere Limitată "LAL" cu privire la evacuare și obligarea de a nu crea obstacole în folosirea lotului de teren.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

/semnătura/

Tatiana Vieru

Judecătorii:

/semnătura/

Tamara Chișca-Doneva

/semnătura/

Iuliana Oprea

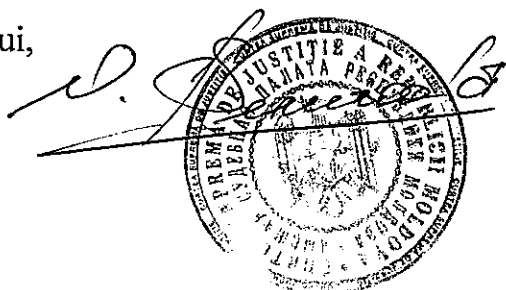
/semnătura/

Ion Druță

/semnătura/

Oleg Sternioală

Copia corespunde originalului,
Judecător

Oleg Sternioală